

Ödemenin farklı kişiler tarafından yapılması durumunda faturanın kimin adına düzenleneceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-105[229-2014/VUK1-17959]-68035
Tarih	13.07.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[229-2014/VUK1-17959]-68035

13/07/2015

Konu : Ödemenin farklı kişiler tarafından yapılması durumunda faturanın kimin adına düzenleneceği.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve dilekçenizde; ...'ya ihraç edilecek bir malın ihraç bedeline ait faturanın bir kısmının ...'daki ithalatçı firmaya, kalan kısmının da Avrupa'daki finans kurumuna düzenlenip düzenlenemeyeceği, bu durumun Vergi Usul Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanunu açısından sakıncasının bulunup bulunmadığı hususlarında görüş talep etmektedirsiniz.

GELİR VE KURUMLAR VERGİLERİ YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun “Safi Kurum Kazancı” başlıklı 6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ticari kazancın konusunu teşkil eden 37 nci maddesinde, ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtilmiş, 38 inci maddesinde ise “Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsdeki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce:

1. İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir;
2. İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulur.” hükümlerine yer verilmiştir.

Bu hükümlere göre, ...’ya ihraç edeceğiniz emtia dolayısıyla elde edeceğiniz kazancın kurum kazancı kapsamında değerlendirilerek vergilendirilmesi gerekmektedir.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmıştır.

Mezkur Kanunun “Faturanın şekli” başlıklı 230 uncu maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde faturaya müşterinin adı, ticaret unvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve vergi kimlik numarasının yazılmasının mecburi olduğu, 231 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde de; faturanın, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenmesi gerektiği, bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 232 nci maddesinde ise; birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ve kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek, satın aldıkları emtia ve hizmetler için de fatura istemek ve almak zorunda oldukları

hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan hükümlerden müşteri, malı satın alan veya kendisine iş yapılan gerçek veya tüzel kişi olarak anlaşılmaktadır.

Öte yandan, fatura tahakkuka ilişkin bir belge olduğundan düzenlenmesi bedelin ödenmesine değil, malın teslimine veya hizmetin ifasına bağlıdır. Bu nedenle faturanın düzenlenmesinde fatura bedelinin kimin tarafından ödendiği hususu önemli olmayıp, faturanın malı satın alan veya kendisine iş yapılan gerçek veya tüzel kişi adına düzenlenmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, şirketinizce ...'ya ihraç edilecek bir malın ihraç bedeline ait faturanın bir kısmının ...'daki ithalatçı firmaya, kalan kısmının da Avrupa'daki finans kurumuna düzenlenmesi mümkün bulunmamakta olup, faturanın malı satın alan ya da hizmetten faydalanan gerçek veya tüzel kişi adına düzenlenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026